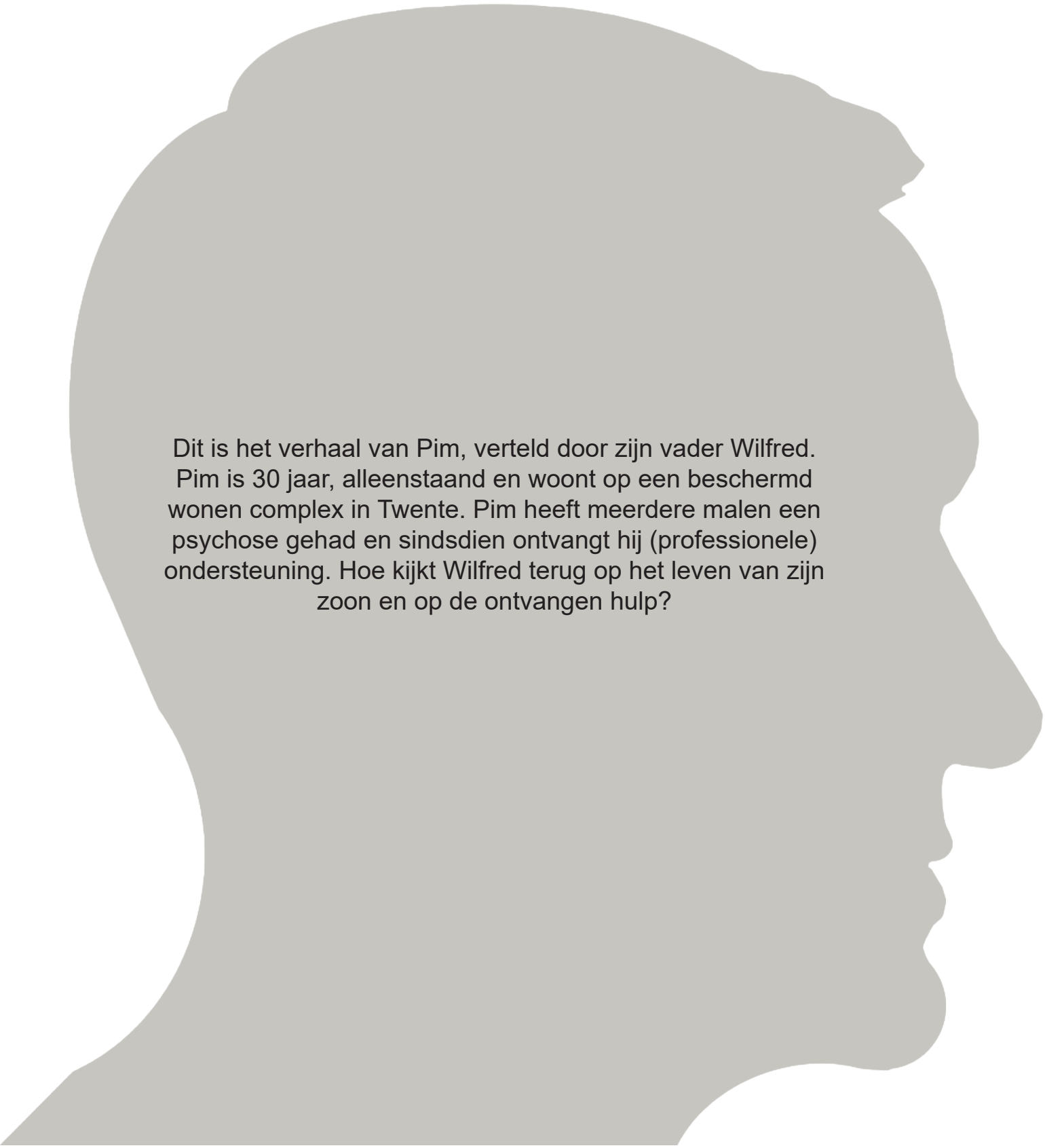
Levensloopportret Wilfred

Dit is het verhaal van Pim, verteld door zijn vader Wilfred. Pim is 30 jaar, alleenstaand en woont op een beschermd wonen complex in Twente. Pim heeft meerdere malen een psychose gehad en sindsdien ontvangt hij (professionele) ondersteuning. Hoe kijkt Wilfred terug op het leven van zijn zoon en op de ontvangen hulp?

Kindertijd

Als ik je het leven van Pim ga beschrijven dan begin ik bij zijn geboorte. Deze duurde, zelfs toen de vruchtblaas geknapt was, ongeveer twee à drie dagen. Mijn vrouw en ik zijn nog altijd benieuwd in hoeverre zijn geboorte invloed heeft gehad op zijn mentale ontwikkeling. Pim groeide op in ons gezin met vader, moeder en een oudere broer. Pim was tot een jaar of twee een heel makkelijk kind. Wat opviel is dat hij vanaf zijn derde terugkerende nachtmerries had die zo angstig waren voor hem, dat hij soms zijn koffer pakte en in de auto wilde gaan zitten. We voelden ons machteloos ten opzichte van hem. Het overlijden van zijn oma toen hij vier was, heeft ook indruk gemaakt op Pim. Hij had een goede band met haar. We twijfelden of we hem moesten meenemen naar de begrafenis en we hebben dit niet gedaan. Achteraf hebben we daar spijt van, omdat die gebeurtenis wel impact had op hem.

“Mijn vrouw en ik zijn nog altijd benieuwd in hoeverre zijn geboorte invloed heeft gehad op zijn mentale ontwikkeling”

Schoolperiode

Tijdens de basisschoolperiode manifesteerde Pim zich meer door ad rem te reageren in de klas en hij trad ook op de voorgrond door zijn hobby toneelspelen. Hij heeft prachtige momenten beleefd op het toneel. Hij was een stuk minder verlegen dan onze oudste zoon. Ik ben eigenlijk nooit op school geweest omdat dingen niet liepen, behalve toen het botste met de leerkracht van groep 7. Deze man waardeerde het minder dat Pim zo ad rem was. Ik ben wel vier keer naar school geweest om te praten met deze leerkracht. Pim ging vervolgens naar de havo en bleef zitten in de vierde omdat hij druk was met sporten. In die tijd gingen we als gezin op reis naar een ver bounty eiland en dat heeft grote indruk gemaakt op Pim. Toen hij later psychische problemen kreeg bleef hij wel eens hangen in zijn ideaalbeeld om daar voor eeuwig te wonen.

“Hoe reageren familieleden en buren, hoe ga je daarmee om, wat is wijsheid”

Karakter van mijn zoon

Kenmerkend aan Pim is dat hij langzaam acclimatiseert in nieuwe situaties maar vervolgens heel sociaal is, snel vrienden maakt, communicatief sterk is en een sfeermaker. Daarnaast wist hij, vanaf dat hij jong was, van bepaalde dingen heel veel. Hij pakte dan de kinderencyclopedie en las die aandachtig. Hij wist ook alles over haaien en de tweede wereldoorlog. Zijn sport, zijn vrienden en familie zijn het belangrijkste in het leven van Pim.

Psychische problemen

De psychische problemen van mijn zoon begonnen in zijn studententijd. Een tijd waarin Pim veel buitenland reizen heeft gemaakt en waar hij echt van genoten heeft. Hij heeft drie hbo-opleidingen gedaan waarvan hij de eerste twee vroegtijdig stopte. Nadat hij bij zijn derde hbo-studie bijna zijn propedeuse had behaald kreeg hij ruzie met zijn baas van zijn horecabijbaantje. In de horeca werkte hij in de avonden en reed dan heel het land door. Hij kwam pas in de nacht thuis en om rustig te worden gebruikte hij dan drugs of wiet. Later zei hij wel dat hij over zijn grenzen is gegaan qua drugs- en wietgebruik. Pim kon niet goed met geld omgaan en volgens zijn baas verdween er op een gegeven moment geld. Ook eiste zijn baas allerlei dingen die hij niet waar kon maken. Mijn vrouw vertrouwde het geheel niet aangezien ze een zakje wiet had gevonden. In die tijd kreeg Pim zijn eerste psychose. Hij kwam terecht bij de ggz en die heeft uitgebreid met ons gesproken en Pim onderzocht. Pim had mogelijk ADD en licht autisme en we herkenden dit wel vanuit de levensloop van Pim. Het was een heftige periode voor ons allemaal. Tijdens zijn psychose traden allerlei indrukwekkende gebeurtenissen naar de voorgrond bij hem, zoals het overlijden van een vriendin in zijn basisschooltijd en het overlijden van zijn oma. Pim kreeg vervolgens zijn tweede psychose.

Ik vermoed door een samenspel van allerlei zaken bij elkaar zoals geldproblemen, onregelmatig leven en het oppakken van zijn studie. Hij nam zijn medicatie ook niet meer. Hij had zelf zijn psychose herkend en zijn broer opgebeld dat het niet goed met hem

ging. Hij werd meteen opgenomen op de ggz afdeling maar hij was zo wantrouwend dat hij die avond spullen vernield heeft. Daardoor kwam hij terecht op een gesloten afdeling. Dit was het grootste dieptepunt in zijn leven. Hierdoor ging er een knop om bij Pim en is hij gaan werken aan zijn eigen herstel. Zijn financiën waren een grote puinhoop. Gelukkig had hij geen schulden gemaakt en zijn studieschuld werd op basis van zijn psychische toestand kwijtgescholden door de hogeschool. Dit is goed verlopen dankzij de decaan.

Pim heeft veel narigheid gezien bij de ggz. Cliënten die zichzelf beschadigen en een jongen waar hij goed contact mee had, heeft suïcide gepleegd. Toch was hij sterk genoeg om naar de condoleance toe te gaan samen met mijn oudste zoon.

Zorgvuldig naastenbeleid

De ggz organisatie stond altijd open voor onze vragen. We belden hen op en ze stonden ons te woord. De ggz overlegde dan met Pim of zij in gesprek met ons mochten. We hoorden van andere naasten dat ze wel eens zoekende waren in ondersteuning en hulp, maar dat is niet onze ervaring. Na de tweede psychose van Pim kregen wij, als naasten, in zes bijeenkomsten voorlichting over onder andere psychoses. We kregen goede uitleg over wat het inhield en dat het niet zo maar een griepje is. Er is kans op terugval zoals dit bij Pim ook het geval was.

Het was fijn dat tijdens individuele gesprekken gezegd werd tegen ons: ‘Jullie moeten weer ouders worden en geen hulpverleners’. Het herstel van Pim ging langzaam en op een gegeven moment heeft de psycholoog mijn vrouw en mij uitgenodigd om het gesprek aan te gaan, omdat Pim zich schaamde over wat hij ons heeft aangedaan. In dat gesprek konden we uitleggen dat hij zich niet hoefde te schamen en dat wij al heel blij waren als hij alles op de rit kreeg. Wij konden als naasten de behandeling bij de ggz ook ondersteunen door tegen Pim te zeggen dat hij zich moest openstellen en eerlijk moest zijn over wat hij dacht en voelde. Dat heeft Pim gelukkig altijd gedaan.

Zowel de ggz als de organisatie voor beschermd wonen hebben ons als ouders goed begeleid in hoe wij onze zoon kunnen begeleiden. Ik heb echt bewondering voor de mensen die in de ggz werken.

“Het was fijn dat tijdens individuele gesprekken gezegd werd tegen ons: ‘Jullie moeten weer ouders worden en geen hulpverleners’.”

Verbeterpunten naastenbeleid

Waar ik minder tevreden over ben, is over een gesprek dat ik had met een familie ervaringsdeskundige. Na dat gesprek had ik het gevoel dat ik haar begeleider werd. Dat heeft ons niet geholpen, maar ik kan me ook wel voorstellen dat het lastig is om een goede te vinden voor die taak. Een tip die ik heb voor de ggz instelling is dat ze het met ouders best kunnen hebben over de openheid die een ouder wel of niet heeft om met anderen over je kind te praten. Wij waren altijd wel open maar het is wel goed om te spreken over de mate van openheid. Hoe reageren familieleden en buren, hoe ga je daarmee om, wat is wijsheid? Als blijkt dat ik veel moeite heb om te reageren op vragen van anderen, zegt dit natuurlijk iets over hoe ik er in sta als ouder. Een verbeterpunt is dat onze oudste zoon niet betrokken werd door de ggz en de organisatie voor begeleid wonen. Achteraf hadden we onze oudste zoon ook moeten betrekken bij de voorlichtingsbijeenkomsten van de ggz en het begeleid wonen. Zij zouden actiever broers en zussen kunnen betrekken.

“Een tip die ik heb voor de ggz instelling is dat ze het met ouders best kunnen hebben over de openheid die een ouder wel of niet heeft om met anderen over je kind te praten”

Samenwerking met professionals

Zowel Pim als wij hebben goed contact gehad met hulpverleners vanuit de ggz en het begeleid wonen. Hij heeft al die jaren begeleiding gekregen van een psycholoog, psychiater en een ggz verpleegkundige, waarbij de psychiater een positieve constante factor was. Dat Pim en wij goed contact hadden met de professionals heeft echt meegewerkt aan zijn herstel. Er zijn wat wisselingen her en der geweest bij beide organisaties maar gelukkig bleef dat beperkt en dit heeft geen invloed gehad op het herstel van Pim. Wat moeizaam liep was de overgang van ggz naar begeleid wonen en de samenwerking in de driehoek gemeente, begeleid wonen en woningcorporatie. Een van de begeleiders van de organisatie waar Pim toen werkte, was het ook niet altijd eens met de gang van zaken en diegene is toen weggegaan bij die organisatie. Gelukkig ging Pim toen over naar het werk dat hij nu doet. Ook was het niet altijd helder wie de regie had, de ggz of begeleid wonen. Tenslotte hadden we ook te maken met langzame procedures bij de gemeente om de flat op zijn naam te zetten. Dit gaf een onrustig en onzeker gevoel bij Pim en dan duren twee maanden best lang.

Ons eigen herstel

Mijn vrouw en ik moeten ook onze weg vinden in wat Pim allemaal heeft meegemaakt. Mijn vrouw vond het tijdens de tweede opname erg moeilijk om niet te weten hoe de toekomst van Pim eruit ging zien. Het is een confronterend proces van accepteren, loslaten en vertrouwen houden.

We zijn allebei open geweest zowel op het werk als naar de buren. Iedereen weet wat ons is overkomen en dan durven mensen ook te vragen hoe het nu met Pim is. Mijn vrouw is ontzettend bezorgd, veel bezorgder dan ik. De angst dat er een terugval kan komen vreet haar soms op. Bij mij is het glas halfvol, bij haar eerder halfleeg. Onze rolverdeling is dus ook dat ik dit soort gesprekken voornamelijk doe. Voor haar zou dat veel zwaarder en moeilijker zijn. Ik heb geen moeite om erover te praten.

“Het is een confronterend proces van accepteren, loslaten en vertrouwen houden”

Herstel Pim

Pim kan ons altijd bellen. We staan altijd voor hem klaar en ik help hem met het overzicht houden op zijn financiën. Maar ik stimuleer hem wel om contact op te nemen met de ggz instelling als hij depressieve buien heeft.
Het herstel van Pim gaat eigenlijk heel gestaag. Hij heeft nog af en toe last van zijn nachtmerries en hij hoort nog af en toe stemmen. Hij loopt regelmatig tegen zijn grenzen aan, maar hij ontwikkelt zich goed. Zijn gebrek aan concentratie en planning, zijn ADD, dat zal altijd bij hem horen. De begeleid wonen organisatie heeft vier heldere fasen in begeleiding. Hij krijgt nu ambulante begeleiding, de laatste fase. Pim krijgt ook zijn flat op zijn naam en dat is in deze tijd wel bijzonder. Hij werkt nu in een werkplaats zodat hij in het werkritme kan komen. Hij kan op den duur toegeleid worden naar regulier werk zodat hij uit de uitkering kan. Pim wil zijn eigen centen verdienen, daarmee zal zijn zelfvertrouwen groeien. Omdat hij zelf vindt dat hij niks te bieden heeft, wil hij niet aan een relatie beginnen. Hij voelt zich af en toe wel eenzaam maar hij krijgt wel steun van vrienden. Hij vindt het belangrijk dat hij serieus wordt genomen. Zijn leerpunten zijn: zorgen voor zichzelf, zijn grenzen kennen, gezondheid, omgaan met tijd en geld, kunnen werken en hulp kunnen vragen.

Pim blijft gelukkig wel een prater en een sfeermaker, hij kent altijd wel een grap en heeft droge humor. Hij ondersteunt anderen als ze het moeilijk hebben en is empathisch. Hij denkt er ook over om zijn eigen ervaringen in te zetten voor anderen. Misschien wil hij de hulpverlening in.
Al met al wil Pim op dit moment in zijn leven het gevoel terug krijgen dat hij ertoe doet en dat hij mee doet. Er zijn steeds vaker momenten dat hij gelukkig is en dat hij ergens van geniet. We zien vooruitgang en dat is belangrijk.